Modulární systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků JmK v přírodních vědách a informatice
CZ.1.07/1.3.10/02.0024

Urbanistické styly

Architektonické styly, urbanistické utopie a struktura města

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
UNIVERSITAS MASARYKIANA BRUNENSIS
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Každá doba je specifická určitými prioritami, hodnotami, které se odrážejí v jejím zacházení s prostorem, výstavbou domů, ulic i celých částí měst.“

Fáze vývoje města
Technologické změny
Kulturně-společenské změny

Urbanistické styly
Politická situace
Ideologie
Utopie

Urbanismus je architektonická disciplína, jejímž cílem není navrhovat jednotlivé domy, ale projektovat sídelní útvary (města, vesnice) jako funkční a vyvážené celky. Zabývá se tvorbou a regulací vývoje měst, venkovského osídlení a krajiny. Usiluje o směřování k optimálnímu vývoji sídelních struktur, harmonickému uspořádání území, udržení ekologické rovnováhy a ochraně kulturního dědictví s cílem zajištění setrvalého rozvoje.

GALERIES
LAFAYETTE

Plánování

územní plánování / prostorové plánování / městské plánování

Cíle plánování:
prostorová organizace aktivit

Plánování v historii:

1. **Středověk** (středověká kolonizace vnitřní a vnější)
   středověká města – pravidelný půdorys

2. **Renesance a baroko** (architektura, krajinné celky, parky, zahrady,)

Plánování v historii:

3. **Průmyslová revoluce** (koncentrace průmyslových aktivit, zavedení železnice, industriální stavby a areály, bourání hradeb, …)

4. **Asanace** (přestavba historických center, změna uliční sítě, …)

5. **Meziválečné období** (teorie zahradního města, prvorepublikové suburbie)

6. **Poválečné období**

7. **Současnost** (zákon o územním plánování a stavebním řádu: zásady územního rozvoje, územní plán, regulační plán, ...)

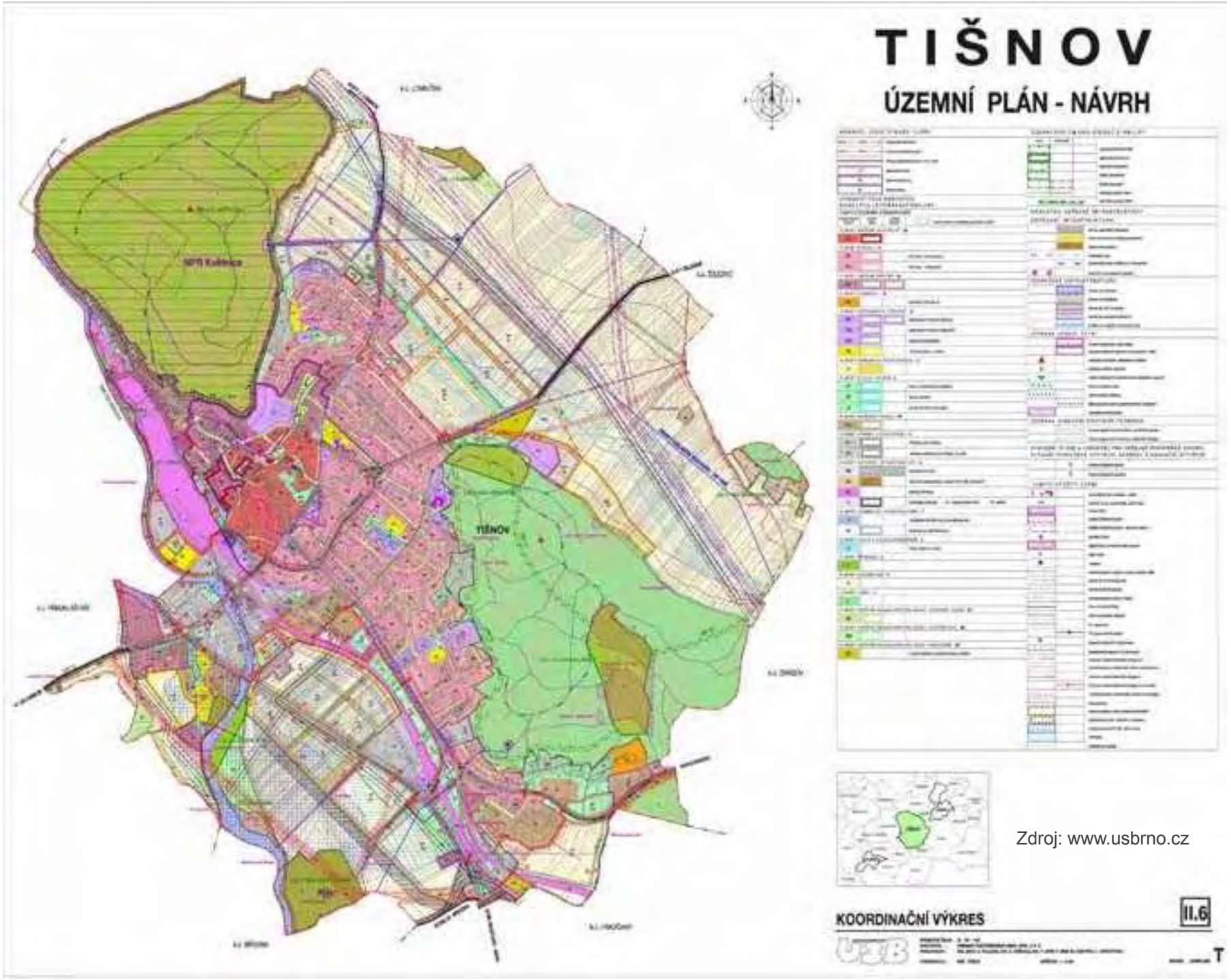

Zdroj: www.usbrno.cz

TIŠNOV

HONY ZA KUKÝRNOU

URBANISTICKÁ STUDIE

Zdroj: www.usbrno.cz

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ 2

Urbanistické styly

5 kategorií urbanistických koncepcí

1. Středověké město
2. Industriální město
3. Prvorepublikové suburbium
4. Socialistické město
5. Porevoluční město

©2010 Google

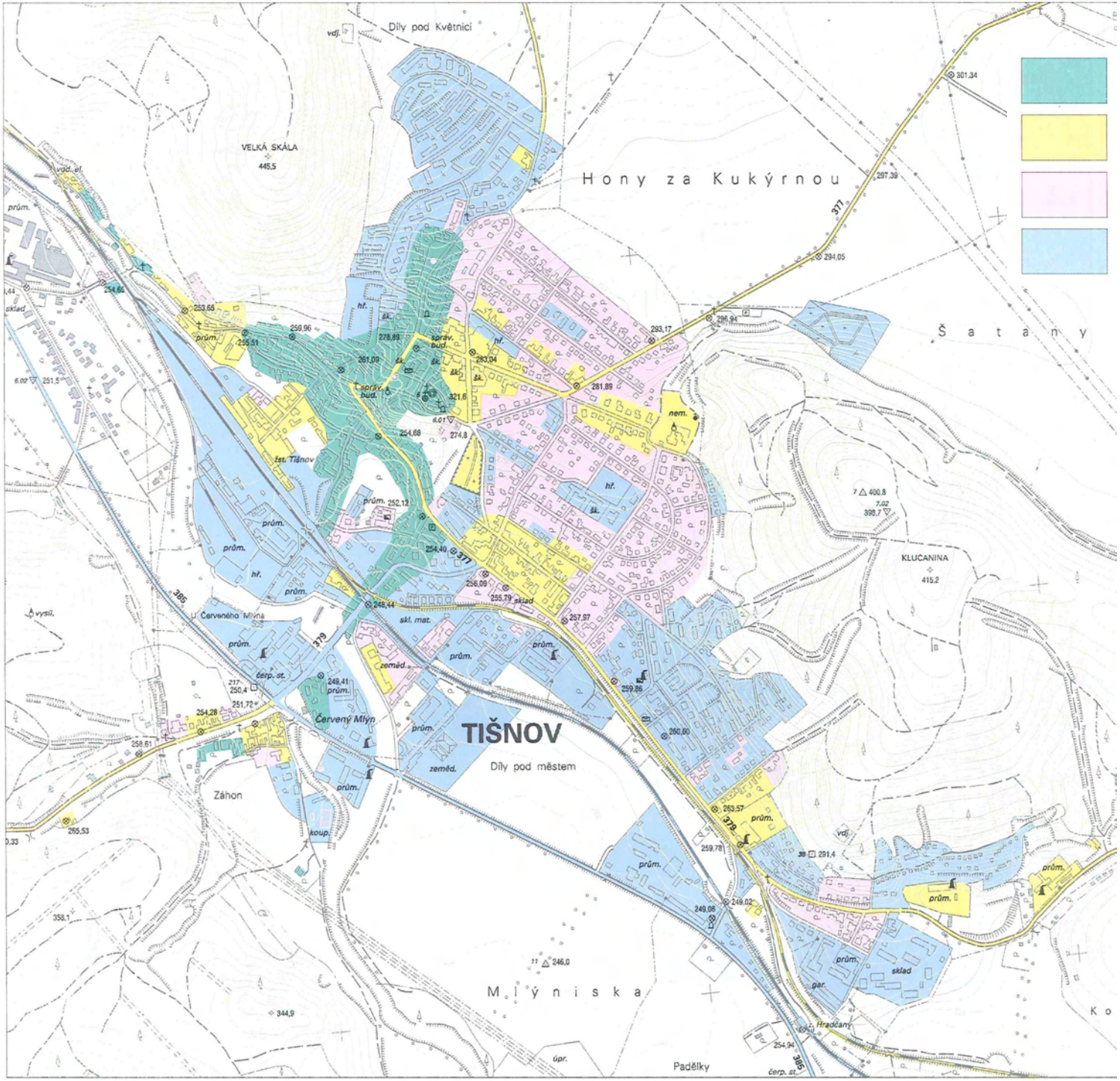

historické jádro města z doby před rokem 1826

rozšíření do roku 1918

výstavba 1919-1945

bloky a objekty vzniklé po roce 1945

Středověké město

Pravidelný půdorys, podobné půdorysy – lokátor (vedl plánování, vedl stavební činnosti, dozor nad chodem sídla)

Stanovení uliční čáry (oddělení soukromého a veřejného prostoru)

Definována šířka ulice

Separace vybraných aktivit

Uliční síť, náměstí, kostel, radnice, hradby, ...

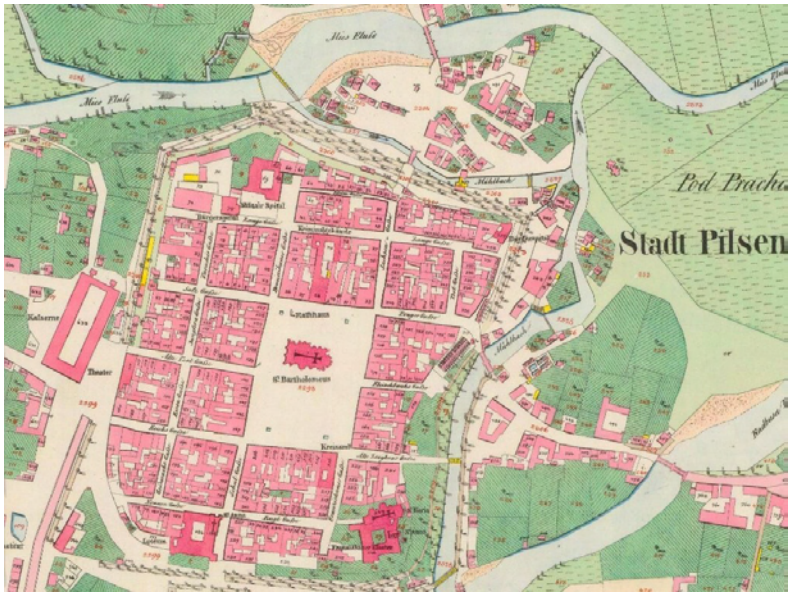
Stadt Pilsen

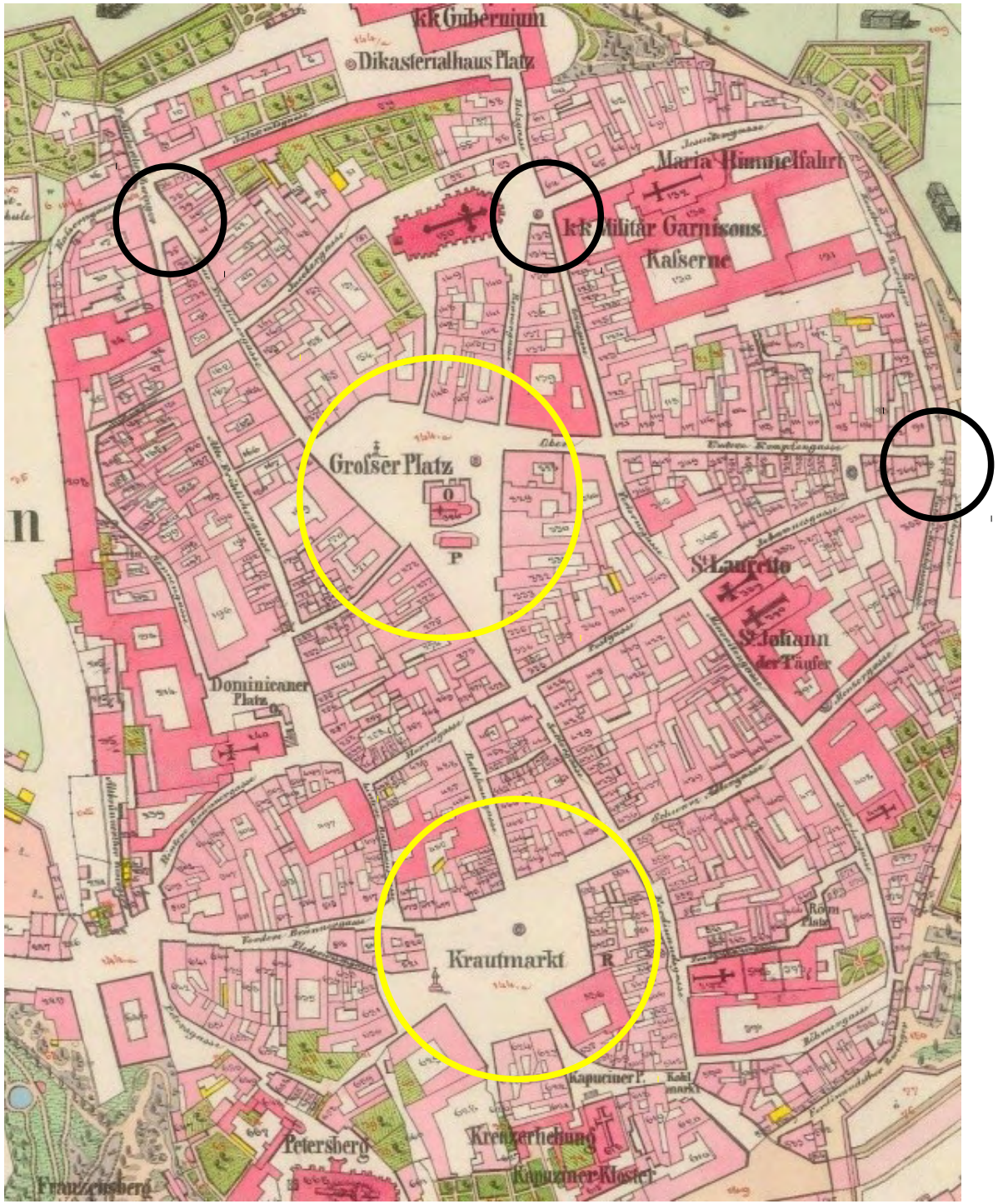
kk Gubernium
Dikasterialhaus Platz
Maria Himmelfahrt
kk Militär Garnisons Kaſserne
Groſser Platz
St. Lauretto
St. Johann der Täufer
Dominicaner Platz
Krautmarkt
Kapuciner P.
Kreuzerhebung
Kapuziner Kloster
Petersberg
Franzensberg

Tišnov

„Jeho nadmíru složitý, nepřehledný půdorys prozrazuje postupné narůstání.“

(zdroj: Československá historická města, Orbis Praha 1974)

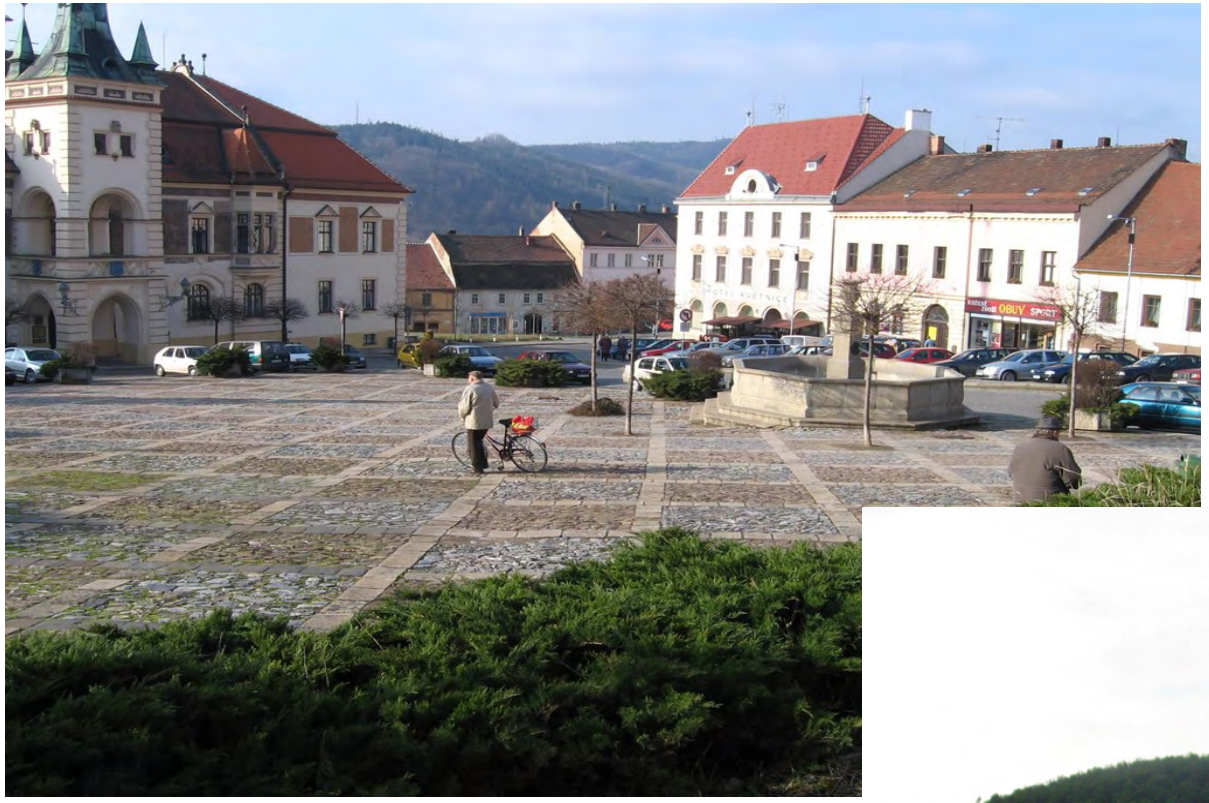
OBUV SPORT

POTRAVINY
ELEKTRO

Google

Industriální město

Nástup kapitalistické společnosti – změna vztahu k půdě a k bydlení (např. objevuje se nájemní bydlení).

Oddělení místa práce od místa bydliště – vše v docházkových vzdálenostech – obytné bytové domy, dělnické (nouzové) kolonie.

Továrny, výrobní areály – za městem, v rovinatých oblastech v blízkosti vod (říční nivy)

Tišnov – v tomto období minimálně, více až po r. 1945 (Tišnov byl koncem 19 st. vyhlášen klimatickým výletním místem)

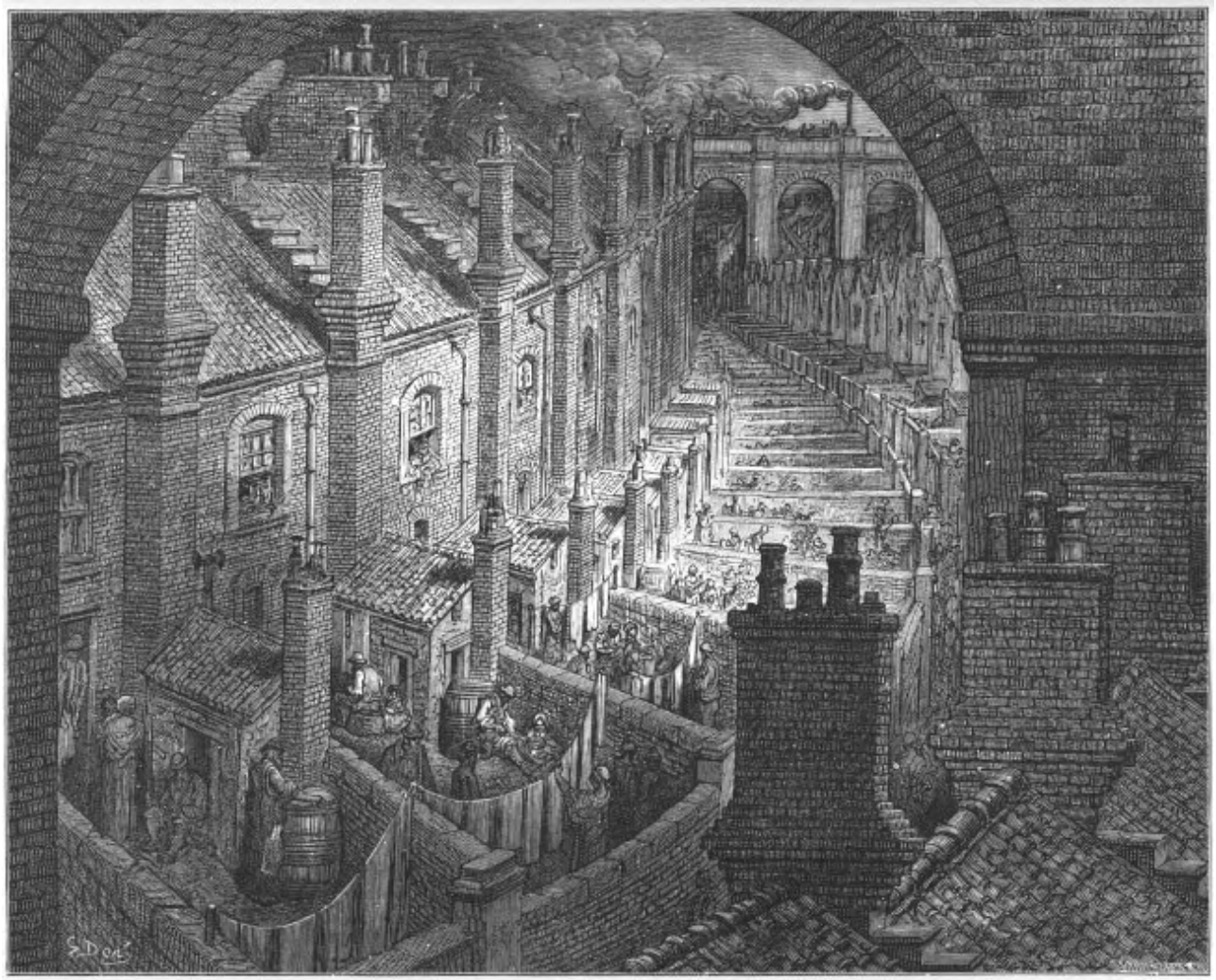

OVER LONDON BY RAIL.

Prvorepublikové suburbium

Jako důsledek zhoršení životního prostředí v důsledku intenzivní průmyslové výroby (v Tišnově odlišná situace).

Požadavky na výstavbu: klid, ticho, čisté životní prostředí, vzdálenost od zdrojů znečištění.

Samostatně stojící dům obklopený zahradou, uprostřed pozemku, ohrazeno plotem.

Nesouvislá zástavba, nedrží klasickou uliční lini.

Inspirace urbanistickou utopií zahradního města.

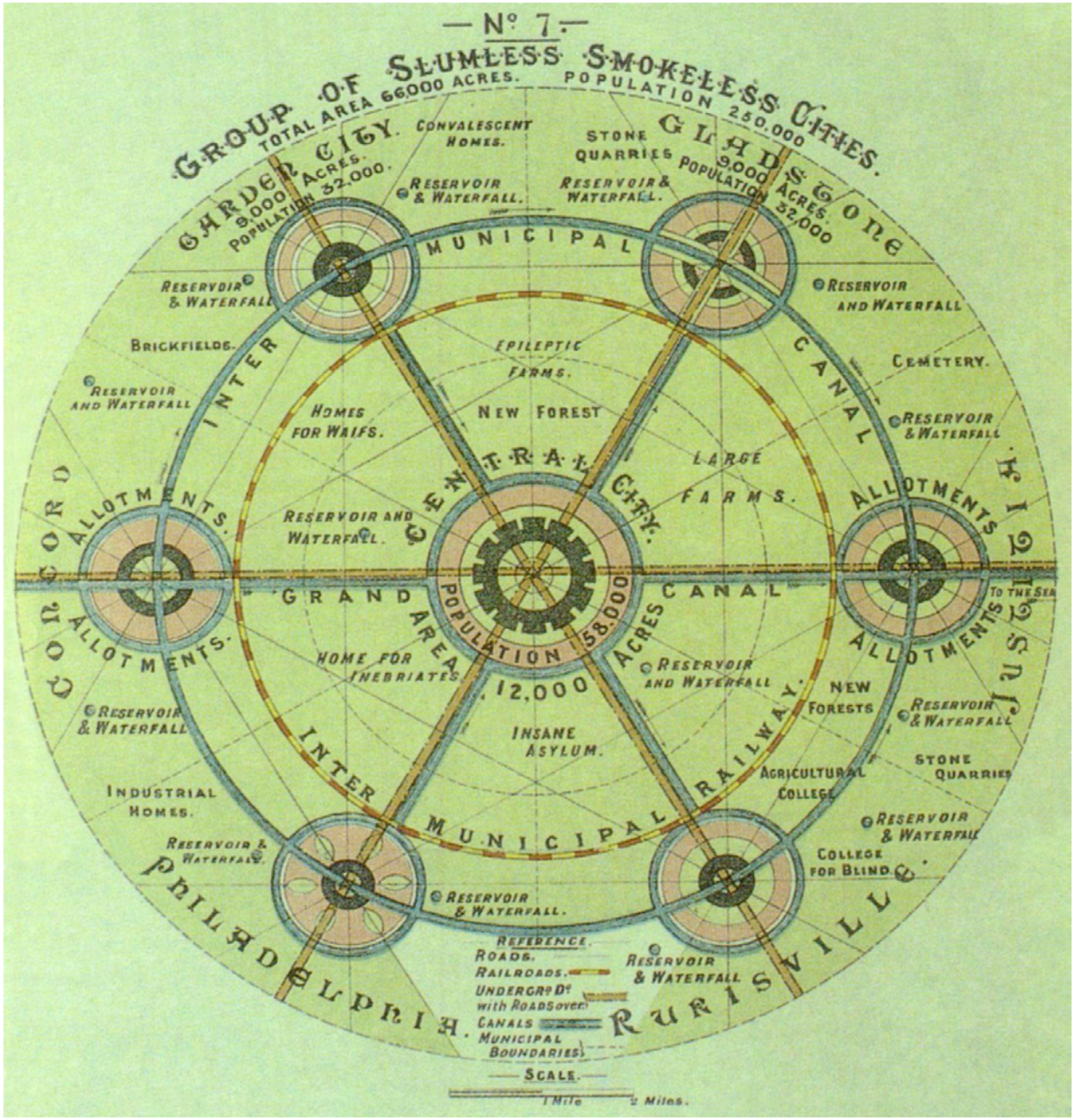
— No. 7 —
GROUP OF SLUMLESS SMOKELESS CITIES.
TOTAL AREA 66,000 ACRES. POPULATION 250,000
GARDEN CITY. 9,000 ACRES. POPULATION 32,000.
GLADSTONE 9,000 ACRES. POPULATION 32,000
CONVALESCENT HOMES.
STONE QUARRIES
RESERVOIR & WATERFALL.
MUNICIPAL
INTER
CANAL
CENTRAL CITY.
GRAND CANAL
RAILWAY.
INTER MUNICIPAL
PHILADELPHIA.
RURISVILLE.
CONCORD
ALLOTMENTS.
HIGHLAND
JUSTICE
TO THE SEA
BRICKFIELDS.
CEMETERY.
EPILEPTIC FARMS.
NEW FOREST
HOMES FOR WAIFS.
LARGE FARMS.
RESERVOIR AND WATERFALL.
HOME FOR INEBRIATES.
INSANE ASYLUM.
NEW FORESTS
AGRICULTURAL COLLEGE
STONE QUARRIES
INDUSTRIAL HOMES.
COLLEGE FOR BLIND.
AREA 12,000 ACRES
POPULATION 58,000
REFERENCE.
ROADS.
RAILROADS.
UNDERGRD. Dt. with ROADS over.
CANALS
MUNICIPAL BOUNDARIES.
SCALE.
1 Mile
2 Miles.

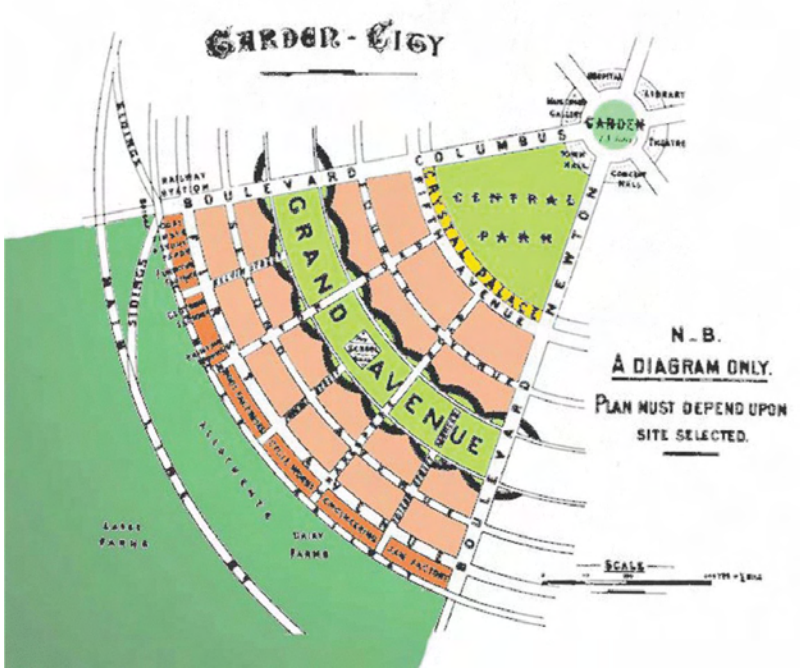
GARDEN-CITY
GARDEN
BOULEVARD COLUMBUS
CENTRAL PARK
CRYSTAL PALACE
GRAND AVENUE
NEWTON
SIDINGS
N.B.
A DIAGRAM ONLY.
PLAN MUST DEPEND UPON SITE SELECTED.
SCALE

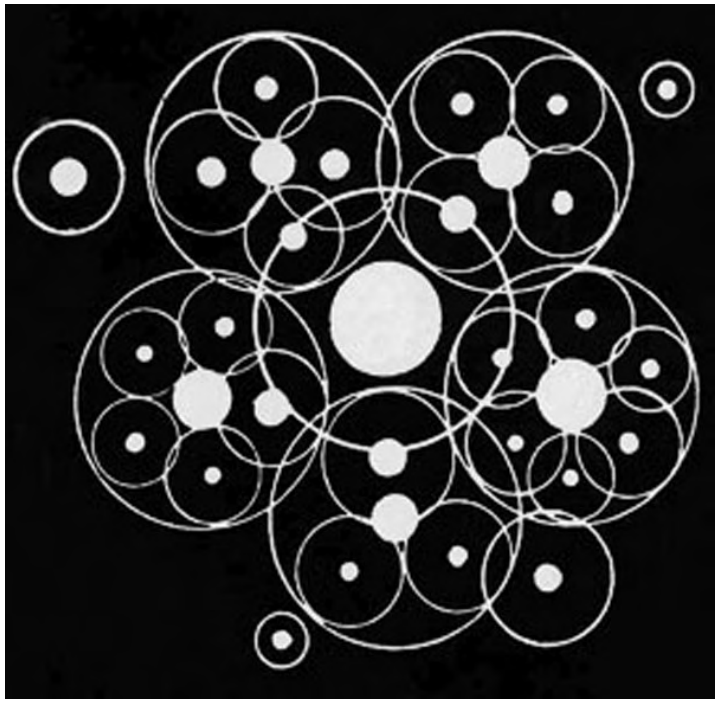

N
©2010 Google

Socialistické město

Politická změna po II. svět válce – socialismus, komunismus, centrální plánování, snaha odstranit rozdíly mezi třídami.

Segregované funkční zóny města – bydlení, zaměstnání, rekreace (rozvoj prům. ploch v Tišnově až v tomto období).

Bytové domy, výškové, panelové – sídliště.

Domy uprostřed velkých ploch zeleně (parková úprava), veřejná plocha.

Ulice slouží jen jako přístup k domům, zcela ignorována funkce ulice a uliční (stavební) čáry.

Rozdílné arch. styly v tomto období: socialistický realismus 50. let (tzv. stalinský styl), panelová sídliště.

Porevoluční město

Spojeno s procesem suburbanizace.

Rodinné domy – zpočátku velkých rozměrů s relativně malou zahradou, dům často uprostřed zahrady, diskutabilní architektonická hodnota, později řadové rodinné domy.

Bytové domy – některé byty s vlastní zahrádkou, veřejné plochy okolo bytových domů narušeny.

Umístění: a) na okraji existujícího sídla – souvislá zástavba
b) za okrajem existujícího sídla – nesouvislá zástavba (satelity)

Výstavba na zelené louce – na orné půdě.

Často uzavřené/oddělené komunity.

Sykora

PŘEDCHOZÍ